

CVETJE

z vertov svetega Frančiška.

V. leto.

V Gorici, sušec 1884.

3. zvezek.

Iz pastirskega lista

prevzvišenega kneza nadškofa goriškega,

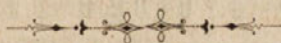
ALOJZIJA,

metropolita slovenskega.

Veliki očak Asizijan, sveti Frančišek, — oznanjujoč pokoro — je hodil ob svojem času, ki je bil viharen, kaker naš po mestih in vaseh, in čudno je slišati, kako je prišel on do tega, da je na tak način prestvaril toliko dežel in krajev, in kako je po pokori povsod spet red in čednost vstanovil. In zakaj ne bi z enakim pomočkom tudi pri nas prav takega vspeha dosegli?

In ni li mislil na to sedanji sveti Oče papež Leon XIII. v svojem imenitnem listu, izdanem o priložnosti sedme stoletnice svetega Frančiška, ki smo jo obhajali leta 1882? Modri višji Pastir je prav ob tisti priložnosti vernim vsega sveta živo priporočal, kar je vstanovil sveti Frančišek za svetne ljudi, namreč njegov Tretji Red. Kaker je ta red v preteklih časih čudnih reči dosegel, tako jih lahko doseže tudi zdaj, če se dolžnosti, ki jih nalaga, goreče izpolnjujejo. Kak pa je duh Tretjega Reda svetega Frančiška, če ne duh kerščanske pokore, kaker sem jo jaz ob kratkem opisal? V Tretjem Redu ni nikakih posebnih pobožnosti,

in posebnih ojštrosti, ni težkih dolžnosti ali bremen, sedaj vže celo ne, ko je sveti Oče, naš višji Glavar, vse, kar se tega Reda tiče, tako zljajšal, da ni skoraj drugega opravljati, ko navadne kerščanske dolžnosti; kerščansko življenje pa mora biti, kakor pravi tridentski zbor (seja 14. o sv. posl. olji), „v e d n a p o k o r a“. Lejte tedaj, preljubi, sveti Oče papež sam kaže, kaj vam je storiti, če hočete prinašati vreden sad pokore: vpišite se v Tretji Red svetega Frančiška!

Iz obrednika Tretjega Reda.

Skupščina svetih obredov v Rimu je 18. junija 1883 izdala knjigo, v kateri so določeni obredi, ki se jih ima deržati tretji red pri svojih duhovnih opravilih. Za navadne redovne shode so predpisane te molitve:

Pred zborom.

Pridi, sveti Duh, napolni serca svojih vernih in užgi v njih ogenj svoje ljubezni.

Pod tvojo pomoč pribežimo, o sveta božja porodnica; ne zaverzi naših prošenj v naših potrebah, ampak reši nas vselej vseh nevarnosti, o častitljiva in blažena devica.

Ozri se, o blaženi oče Frančišek, iz vzvišenega nebeskega prebivališča in prosi za svoje ljudstvo, za ljudstvo, ki si ga izvolil, da bo služilo pred teboj vsaki čas v službi Gospodovi.

(Do tukaj molijo bratje in sestre skupaj z mašnikom; nadalje govori, kar je tenko natisnjeno, mašnik, kar je debelo, bratje in sestre).

Gospod vsmili se nas. Kriste vsmili se nas. Gospod vsmili se nas.

Oče naš *(tiho)*.

Ÿ. In nas ne vpelji v skušnjava.

Ř. Temuč reši nas od hudega.

Ÿ. Spomni se svoje skupščine.

Ř. Katero si posedel od začetka.

Ÿ. Gospod vsliši mojo molitev.

Ř. **In moje vpitje naj k tebi pride.**

Ÿ. Gospod z vami.

Ř. **In s tvojim duhom.**

Molimo.

Razsvetli, prosimo o Gospod, našo pamet z lučjo svoje svetlobe, da spoznamo, kaj moramo storiti, in storiti moremo, kar je pravo. Po Kristusu Gospodu našem.

Ř. **Amen.**

Ob slovesnem zboru ali ob obiskovanju se poje na mestu „Pridi, sveti Duh“:

1. O pridi stvarnik, sveti Duh,
Obišči duše vernikom,
Napolni z višjo milostjo,
Katera vstvaril serca si.	4. Užgi počutkom luč svitló,
Ulij ljubezen v serca nam,
Slabost telesa našega
Z močjó krepčaj nenéhavno.
2. Ime je tolažnik tvojé,
Najvišjega o dar Boga,
Ljubezen, ogenj, živ izvir,
Duhovno pomaziljenje.	5. Poženi proč sovražnika,
Podeli stanoviten mir,
Da tvojim pod voditeljstvom
Se škodi vsaki ógnemo.
3. Darú sedmeroverstnega,
Desnice perst Očetove,
Očetova obljuba ti,
Bogátiš gerla z govorom.	6. Po tebi da spoznamo daj
Očeta in Sina božjega;
Daj v Tebe tudi obéh Duha
Da vérujemo vsaki čas.

7. Bogu Očetu bodi čast
In njega Sínu edinemu,
In Duhu tolažitelju
Sedaj in v vékov veke vse. Amen.

O velikonočnem času :

Bogu Očetu bodi čast,
In Sinu, ki je od mertvih vstal,
In Duhu tolažitelju
Sedaj in v vékov veke vse. Amen.

Ÿ. Pošlji Duha svojega, in vstvarjeni bodo. (Alleluja.)

Ř. **In prenovil boš obličje zémeljsko. (Alleluja.)**

(„Alleluja“ se pristavlja le od velike noči do binkušti.)

Molimo.

O Bog, ki si serca vernikov po razsvitljenju svetega Duha učil; daj, da ravno v tem Duhu, kar je prav, spoznamo, in se njegove tolažbe vedno veselimo. Po Kristusu Gospodu našem. Ř. **Amen.**

Po zboru.

Gospod vsmili se nas. **Kriste vsmili se nas. Gospod vsmili se nas.** Oče naš *(tiho)*.

Ÿ. In nas ne vpelji v skušnjava.

Ř. **Temuč reši nas od hudega.**

Ÿ. Poterdi, o Bog, kar si veršil v nas.

Ř. **Od svetega templja svojega, ki je v Jeruzalemu.**

Ÿ. Gospod vsliši mojo molitev.

Ř. **In moje vpitje naj k tebi pride.**

Ÿ. Gospod z vami.

Ř. **In s tvojim duhom.**

Molimo.

Dodeli nam, prosimo o Gospod, pomoč svoje milosti, da, kar smo po Tebi, da je storiti, spoznali, s Tvojo pripomočjo dopolniti moremo.

Zahvaljujemo se Ti vsegamogočni Bog, za vse dobrote tvoje. Ki živiš in kraljuješ na vekov veke.

Ř. **Amen.**

Ÿ. Molimo za svoje dobrotnike

Ř. **Poverni milostivo, o Gospod, zavoljo svojega imena večno življenje vsem, ki nam dobro delajo. Amen.**

Predglasnica: Ako se boš oziral.

Psalm 129: Iz globočine vpijem k tebi, o Gospod! * Gospod, vsliši moj glas.

Naj poslušajo tvoja ušesa * glas moje prošnje!

Ako se boš oziral na hudobije, o Gospod! * o Gospod!
kedo bo obstal?

Toda pri tebi je sprava; in zavoljo tvoje postave čakam na Te, o Gospod!

Moja duša čaka njegove besede: * moja duša upa v Gospoda.

Od jutranje straže do noči * naj Izrael v Gospoda upa;

Ker je pri Gospodu vsmiljenje * in pri njem je obilno odrešenje.

In on bo rešil Izrael: * vseh hudobij njegovih.

Ÿ. Večni mir * jim daj, o Gospod!

R). **In večna luč * naj jim sveti.**

Ÿ. Vrat peklenških.

R). **Reši, o Gospod! njih duše.**

Ÿ. Naj počivajo v miru.

R). **Amen.**

Ÿ. Gospod, vsliši moje molitev.

R). **In moje vpitje naj k tebi pride.**

Ÿ. Gospod z vami.

R). **In s tvojim duhom.**

Molimo.

O Bog, ki odpuščenje deliš in zveličanje človeštva ljubiš, prosimo tvojo milost; da naše družbe bratom, žlahtnikom in dobrotnikom, ki so se s tega sveta ločili, po priprošnji blažene Marije, vselej Device, in vseh svojih svetnikov, v družbo večnega zveličanja priti dovoliš.

O Bog, Stvarnik in Odrešenik vseh vernih, dodeli dušam tvojih služabnikov in služabnic odpuščenje vseh grehov, da pomiloščenje, ki so ga vselej želele, po bogaboječih prošnjah dosežejo. Kateri živiš in kraljuješ na vekov veke.

R). **Amen.**

Ÿ. Večni mir jim daj, o Gospod!

R). **In večna luč naj jim sveti.**

Ÿ. Naj počivajo v miru.

R). **Amen.**

Odpustki rimskih postaj.

II. O rimskih postajah sploh.

Beseda „postaja“ je poslednji čas prišla v navado za to, kar se imenuje po latinsko „stácijo“ (*statio*), in kar s ptujo besedo tudi mi imenujemo „štacijón“. Latinska beseda „stácijo“ je pomenila nekedarj mej drugim stájo na straži ter je bila zlasti v navadi o vojaški straži; pri cerkvenih očetih pa pomeni ta beseda shod kristijanov zbranih k molitvi in čutju pri grobeh svetih aposteljnov ali marternikov. V Rimu je bila vže v prvih stoletjih po Kristusu navada shajati se v ta namen v neketerih cerkvah. Ljudstvo, duhovniki in papeži so ob določenih dneh v procesijah hodili tjakaj molit in svete skrivnosti obhajati. Sveti Gregor Veliki pa je hotel to pobožnost vrediti in povzdigniti ter je določil in v rimskih mašnih bukvah vkažal zapisati cerkve, kjer je imel biti shod bodi si v štiridesetdanskem postu ali tudi ob drugih dnevih skozi leto. In da bi spodbudili verne k cerkvenemu obiskovanju in molitvi po namenu papeževem, so dovolili najprej sveti Gregor in potem drugi papeži razne in ne majhine odpustke, ketere je potem papež Pij VI. 9. malega serpana 1777 za vselej poterdil. Nadalje je podelil papež León XII. 28. svečana 1827 verhu prejšnjih še odpustek 40 let in 40 kvadragen, kolikerkrat v 40danskem postu verni vsaj skesanega serca obišejo cerkev, kjer je postaja; tistim pa, ki so vsaj trikrat ob trih različnih dnevih opravili to obiskovanje, je podelil popolnoma odpustek, ako se skesano izpovejo in sveto obhajilo prejmejo ter v keteri koli cerkvi ali očitni kapeli molijo za potrebe svete cerkve.

Vse te obile odpustke morejo torej udje tretjega reda pridobivati in za to jim ni treba hoditi v Rim, da bi obiskovali cerkve, keterim so ti odpustki prvotno bili podeljeni. Tudi je po besedah papeževe določbe očitno, da jim v dosego teh odpustkov ni treba toliko molitev opravljati, kaker jih je v Rimu predpisanih pri obiskovanju dotičnih cerkev. Tam je namreč potrebno, da se gre najprej v ketero koli drugo cerkev, kjer se molijo iz knjižice nalašč zato spisane, molitve k presvetemu Rešnemu Telesu, preblaženi Devici Mariji in svetim marternikom, potem psalm „Vsmili se me“, 5 očenašev, češčenasimarij, „čast bodi“ in „stopnje terpljenja našega Gospoda Jezusa Kristusa“; še le nato se gre v cer-

kev shoda ali postaje, kjer se molijo litanije vseh svetnikov z verstami in molitvami, ki so za njimi, in nazadnje psalm: „Iz globočine“ (De profundis). Nevedne osebe in druge, ki nimajo omenjene knjige, morejo moliti, ko obiskujejo to in ono cerkev, kar vejo in znajo, in ko gredo iz ene cerkve v drugo, imajo moliti tretji del svetega rožnega venca z litanijami in naposled psalm „Iz globočine“ ali pa očenaš, češčenasimarijo in „Večni mir jim daj Gospod in večna luč naj jim sveti“ za verne duše v vicah.

Kaker se vidi iz tega, so molitve, ki so v Rimu naložene k zadobljenju postajnih odpustkov, dosti mnoge in zamudne. Udje tretjega reda pa se morejo vdeležiti vseh teh obilnih odpustkov, ako le cerkev, kjer je ustanovljena skupščina tretjega reda, obiščejo ter tam po navadi molijo za potrebe svete cerkve, to je, vsaj 5 očenašev in češčenasimarij.

Po naših krajih seveda imajo neketeri silno daleč do cerkve, kjer je skupščina tretjega reda ustanovljena, in potemtakem le malokedaj morejo v resnici se vdeležiti teh odpustkov. Ali sveti oče papež ne želijo, da bi še zanaprej tako ostalo; oni želijo, da bi se tretji red ustanovil vsaj po deželi po vseh farnih cerkvah. Od znane gorečnosti častitljive duhovščine slovenske pričakujemo tudi, da se bo to pri nas v resnici zgodilo v nepredolgem času. Tretji red je vedno še red ter ima torej prednost pred vsemi bratovščinami in od tega reda, ne od ketere koli bratovščine pričakujejo sveti oče prerojenja človeške družbe in novega razcveta kerščanskega življenja. Storimo torej, kar je v naših močeh, da se pri nas ta red povsod razširi ter ljubi naš slovenski rod po njem obaruje velikih nevarnosti, ki dandanašnji pretijo veri in verskemu življenju od vseh strani. Zlasti je to tudi vaše delo, bratje in sestre tretjega reda, ki živite po deželi daleč od cerkve, kjer je vaša redovna skupščina. Stopite ponižno k svojim domačim duhovnikom, pa jim razložite svoje potrebe in želje. Prepričani smo, da bodo mnogi gospodje z veseljem vslisali vaše prošnje; sami se le zato ne lotijo, ker vas nočejo po sili tergati od skupščin, v ketere ste vpisani. Tudi mej ostalimi bravci našimi vemo da so, ki bi radi vstopili v tretji red, ako bi jim ne bilo predaleč do cerkve skupščinske. Tudi ti naj razodenejo svoje želje na pravem mestu, in ne bo zastoj. Vže so se semtertja začela skupščine ali podružnice po deželi, zakaj se jih ne bi še mnogo več? Pomagaj nam k temu ljubi Bog po svojem služabniku svetem Frančišku!

Svetega Bonaventure,

cerkvenega učenika serafinskega,
življenje in dela.

Tretje poglavje.

Perva delavnost v redovnih zadevah.

Mislimo si veliko, veličastno cerkev, na terdni skali visoko stoječo, da se daleč vidi na vse kraje. Na vsaki strani podpira to cerkev lep in močan steber, ki ob enem nosi mogočen zvonik, sicer na cerkveno podlago nepremekljivo postavljen. Podobna sta si stebra in zvonika, vendar nista brez prijetne razlike. In v zvonikih visi v obej več zvonov, večih in manjših, primerno vbranih, v vsakem pa je po eden veliki zvon, kaker cesar ali kralj mej podložnimi in spremljevalci.

Cerkev je sveta katoliška cerkev; stebra sta ji sveta očaka Frančišek in Dominik; zvonika njiju redova; velika zvonova v teh zvonikih sveta cerkvena učenika Bonaventura in Tomaž Akvinski. Dva mogočna zvonova v resnici! Kateri je večji, težko je povedati. Drugi morebiti krepkeje doni, ali prvi ima tolikanj ljubeznjiviši glas. In ne misli, dragi bravec, da ju le tako po sili postavljamo vstric, kaker se včasih primerjajo možje, ki se v življenju niso poznali niti videli kedaj. Čudno in vendar res je, namreč, kaker sta si podobna sveti Frančišek in sveti Dominik in kaker sta ona dva že v tem življenju znanca bila in prijatelja, prav tako stojita eden do drugega slavna učenika, ki sta jih rodila redova Dominikov in Frančiškov sveti cerkvi; tudi ona sta bila ravno tako vže v tem življenju najboljša prijatelja in nekako po enaki osodi sklenjena, kaker sta tudi najlepše zastopala in izraževala v sebi posebnosti vsak svojega reda.

Sveti Tomaž Akvinski je bil učitelj na visokih šolah v Parizu prav takrat kaker sveti Bonaventura; in kako bi bilo mogoče, da bi dva tako sveta in razsvitljena moža tako eden poleg drugega živela, pa ne bi poznala in častila eden drugega svetosti in učenosti ter ne bi sklenila prijateljstva, najčistejšega in najlepšega, ki si ga misliti moremo! V resnici, kar sta bila pred stoletji sveti Gregor Nazijanški in sveti Bazilij v gerški cerkvi, to sta bila v latinski Tomaž Akvinski in Bonaventura. In

to prijateljstvo, to je kar gotovo, da ni moglo ostajati brez najboljšega sadu. Kaker sta v svetosti v mogočno spodbujenje bila eden drugemu, tako sta si tudi v učenosti nasprotno pomagala. Spoznanje, ki sta ga pridobivala bodisi z učenjem bodisi z molitvijo, nista ga skrivala eden pred drugim, v skerbi vsaki za svojo čast in slavo; razodevala sta si ga vesela ter napredovala tako s podvojeno hitrostjo. Prijatelja sta bila v najvišjem pomenu besede in po pravici ju štejemo srečna zato. Saj je dober prijatelj neprecenljiv zaklad; mej tisoči je komaj eden, ki ga najde. Kako lepo in podučno bi pač bilo, da se nam je kaj več ohranilo o nji-ju mejsebojnih razmerah, kako radi bi brali in poslušali kaj takega! ali, žalibog, le celo malo nam o tem poročajo stari pisatelji. Nekedaj, tako pripovedujejo, se je čudil sveti Tomaž visokim naukom, ki jih je bral v nekem spisu svetega Bonaventure ter ga je vprašal zaupljivo, iz katerih knjig je vzel tako lepe in nenavadne misli. Sveti Bonaventura je pokazal na podobo razpetega na križu ter odgovoril sè vso ponižnostjo: „To-le, vidiš, je knjiga, kjer sem se učil; v njej sem našel tudi te misli“. In nekega drugega dne, tako se še bere, je prišel sveti Tomaž v vas k svetemu Bonaventuri, ko je pisal življenje svojega svetega očeta Frančiška, pa ga je našel zamaknjenega, od tal povzdignjenega, z očmi v nebesa vpertimi. Tomaž obstoji pri tem pogledu ter se potem naravnost verne. „Pustimo“, pravi, „svetnika, ki se trudi za svetnika.“ —

Pa sveti Tomaž ni bil edini svetnik, s katerim je v Parizu prijateljstvo sklenil sveti Bonaventura. Še drugi velik služabnik božji je živel tedaj v tem slovečem mestu, in ta je bil sam kralj, sveti Ludovik IX. Odveč bi bilo, ako bi hoteli tukaj dopovedovati, kako je ta dobri in ljubeznjivi kralj cenil in čislal oba redova, frančiškane in dominikane. Našim bravcem ni neznano, kako je rekel, ako bi se mogel razdeliti na dva kosa, enega bi dal tem, enega onim. In gdo bi se čudil taki besedi, ako ve, kako sta bila ta redova tedaj zastopana v Parizu, ako pomisli, da je imel Ludovik pred očmi Tomaža in Bonaventuro, angeljskega in serafinskega učitelja! Dokazano je v resnici, da je Bonaventura osebno v dotiko prišel sè svetim kraljem, kateri ga je ne le h kosilu vabil, temuč tudi za svet vpraševal v najtežjih državnih zadevah. Za svetega Ludovika je tudi pisal sveti Bonaventura pobožne molitve ali oficij o terpljenju Kristusovem, kaker se bere mej deli njegovimi. Blaženi kralj je namreč, kaker je znano iz življenja

njegovega, z Jutrovega dobil mnogo svetih ostankov ali relikvij Gospodovega terpljenja ter je dal sezidati posebno kapelo, kjer so se imele hraniti te dragocene svetinje. V tisti kapeli, pred tako častitljivimi zastavami našega odrešenja je Ludovik mnoge ure prebil v solzah in gorečih molitvah. Želel je za take prilike pa tudi posebne duhovne molitve imeti, o terpljenju Gospoda našega Jezusa Kristusa, in Bonaventura mu jih je sestavil, lahko si mislimo, da sè vso ljubeznijo, ki mu je gorela v sercu, jemaje iz svetega pisma besede in izreke.

Imel je pa sveti Ludovik sestro, Izabelo ali Elizabeto po imenu, ki jo mej zveličanimi devicami cerkveno častimo; 1. dan kimavca meseca se obhaja njen god. Lepega obličja je bila Izabela ali še lepše duše. Snubili so jo za Konrada, sinu cesarja Friderika II.; prigovarjala sta ji, naj ga vzame, ne le brat Ludovik, temuč celo papež Inocencij IV.; ali ona je izvolila devištvo in ostala stanovitna v svojem sklepu. Da bi se mogla popolnoma posvetiti nebeškemu ženinu Jezusu, vstanovi ne daleč od Pariza samostan pod naslovom „Ponižnosti blažene Device Marije“. Želela je tu živeti po vodilu, ki ga je spisal sveti Frančišek sveti Klari; ali bala se je, da bo ostrost tega reda mnoge plemenite gospodične ostrašila; zato sklene s pomočjo modrih in previdnih mož iz novega sestaviti vodilo tako, da se obderži sicer duh device asiške, vendar pa se olajšajo neketere posebne težave in ostrosti. Temu je priterdil kralj Ludovik, kaker tudi izpovednik njen, in izročilo se je delo petim pobožnim in učenim možem reda svetega Frančiška; poglavitni mej njimi pa je bil sveti Bonaventura. Ti so torej modro in previdno zljajšali omenjeno vodilo; papež Aleksander IV. ga je dovolil in potem nekoliko zopet po svetem Bonaventuri spremenjeno papež Urban IV. poterdil. Po tem vodilu je Izabela oddaljena od šuma kraljeve palače v hvali božji in nebeških reči premišljevanju mej svojimi redovnimi sestrami srečno živela, dokler se je v 45. letu svoje starosti ločila s tega sveta.

Kaker je bil v tem primeru delaven sveti Bonaventura v zadevah drugega reda svetega Frančiška, tako se je blizu ob tistem času na drugačen način tudi za čast in korist pervega trudil in potezal. Neki človek, keterega ime se ne ve, je pisal knjigo ali pismo zoper ta red Frančiškov, očitaje mu, da se ne derži svojega vodila niti svetega evangelija, ker se dajo udje njegovi častiti z učiteljskim imenom, dasiravno je sveti Frančišek zapovedal, da naj ne skerbe, da bi se učili pisemstva, kateri ga ne znajo, in dasi-

ravno je celo Jezus sam, kaker poroča sveti Matevž (23, 10), rekel svojim učencem: „Nikar se ne imenujte učitelje, ker je učitelj vaš eden, Kristus“. Bonaventura ni hotel tolikanj samega sebe braniti, dasiravno je bilo zlasti zoper njega namerjeno tisto zlobno pisanje zavidnega človeka; ali, ker je šlo za red njegov, ni mogel in ni smel molčati. Dokazal je torej in spričal z mnogimi primeri iz življenja svetega Frančiška, da s tistimi besedami, kjer pravi, da naj bratje nikar ne skerbe, da bi se pisemstva učili, kateri ga ne znajo, ni mislil tega prepovedati mašnikom ali tistim, ki se k mašništvu pripravljajo, temuč le bratom, ki imajo z domačimi, ročnimi deli opraviti, z učnostjo se vkvarjati torej nimajo časa niti poklica. In nato nadaljuje: „Pravim tedaj, da se po svetem evangeliju ne smemo ponašati z učiteljskim imenom, pač pa je pripuščeno prevzeti učiteljsko službo. Zakaj komu se bolj spodobi učiti evangelij, kaker tistemu, ki je obljube storil nanj in ga izpolnjuje. Saj se bere ravno v svetem evangeliju: „Keteri bo delal in učil, tisti bo velik v nebeškem kraljestvu“. In kateri človek zdrave pameti bo terdil, da je učitelj brat Aleksander, dokler je bil bogat, smel pridigati in učiti, da so blaženi vbožci Kristusovi, potem pa, ko se je sam naredil vbozega, da bi moral molčati?... Jaz sem torej s teboj edinih misli v tem, da obsojam prevzetnost učiteljsko, ali službo učiteljsko jaz hvalim. Obsojam napuhnjenega manjšega brata in pravim, da je celo nevreden učiteljstva, hvalim pa manjšega brata, ki je za učenje vnet, ker sem prepričan, da ne gre nikomer drugemu bolj ko njemu oblast učiti evangelij Jezusa Kristusa“. In potem, kaker je bil pohlevnega serca in željan pridobiti Kristusu svojega zopernika, s temi ljubeznjivimi besedami sklepa svoj spis: „Prosim te, preljubi, ne bodi preobilen v svojem mnenju in ne misli se modrejšega in boljšega, kaker so vsi, ki jih je Bog poklical v ta stan, in če pokliče tudi tebe, glej, da se ne boš delal, kaker bi ne slišal klicanja njegovega“.

Neki drugi doktor, ki je bil ud nekega meniškega reda, se je prederznil v nekakovi učeni skupščini pridigati, da so Kristus in aposteljni obuti hodili in da je laž, če kedo pravi, da so hodili bos. Ta nepremišljena terditev je bila nasprotna evangelijski resnici in je naravnost žalila manjše brate, ki so bos hodili; poslušavci so se tudi silno zavzeli in pohujšali nad takim govorjenjem. Sveti Bonaventura pa se je zopet postavil, da brani svoj red zoper neljubeznjivo napadanje. Iz svetega pisma in ustnega izročila je dokazal, da Kristus in aposteljni niso nosili na nogah nič družega

kaker sandálie, to je podplate, ki so si jih z jermenci ali trakovi privezovali pod noge, tako da je gorenja stran noge vedno ostajala odkrita.

Še s tretjim prav hudim nasprotnikom je imel opraviti Bonaventura, ko je učil v Parizu, in ta ni bil sam, temuč vsi svetovni učitelji tistega slavnega vseučilišča so bili na njegovi strani. Kaker dandanašnji svet zaničuje, čerti in preganja menihe, rekoč, da obljube redovne, bira meniška i. t. d. ni za naše čase, prav tako je bilo vže tedaj. Evangelijski sveti in ljudje, ki si prizadevajo po njih živeti, so bili od nekedaj najhujši tern v očeh tistim, ki bi radi živeli po svoji poželjivosti, prosti celo natornih zapovedi. Saj je to Kristus naprej povedal apostelnom in ni moglo drugači biti.

In tisti čas sta živela v Parizu in učila na vseučilišču dva mlada meniha, Bonaventura in Tomaž, ki sta sama več vredna bila kaker vsi drugi doktorji in učenjaki, kar jih je bilo tam, stari in mladi; v njihuni svetlobi so se zgubili vsi drugi kaker zvezde v sončni, vsega učenega sveta oči so bile vperte na njiju. V takih okoliščinah ni čudo, ako se je zlegla nevošljivost, in ni čudo, ako se je kmalu spremenila v očiten serd. Od tod sklepi in dekreti, ki so imeli vzeti stolice na vseučilišču dominikanom in frančiškanom in tako postriči jim peroti. Prijazno posredovanje papeževo ni pomagalo nič; le še bolj je razkačilo zavidljivce. Neki Guljeljem Šentamúrski*), ki jim je bil glava in voditelj v boju, je spisal knjigo, ki jo imenuje: „O nevarnostih poslednjih časov“, polno obrekovanja proti beračočim redovom, polno krivoverskih izrekov proti nauku o evangelijskih svetih. Šplošno je bilo zavzetje, ko so ljudje brali nizkodašne krivice, ki jih je vsipal čez vboge menihe polna pergišča, da očerni redova, ki sta s tolikim vspehom delala v cerkvi božji. Da vstavi in popravi, koliker mo goče, toliko pohujšanje, pošlje kralj, sveti Ludovik IX., ki se je bil vže vernil z Jutrovega, dva učitelja k papežu, ketera sta mu imela razložiti vse, kar se je zgodilo v Parizu, in izročiti Guljeljmovo knjigo, da se presodi in po zasluženju obsodi. Tudi nasprotna stran ni zamudila poslati mož, ki bi imeli braniti hudobno knjigo. Guljeljem sam in še pet drugih je šlo ž njim v Anánj (*Anagni*), kjer se je tedaj mudil papež Aleksander IV. Branit re-

*) Šent Amúr (St. Amour) je v Burgundiji, nelako v sredi mej Lijonom in Bezansónom.

dova je povabil papež za dominikane Aljberta Velikega in Tomaža Akvinskega, za frančiškane slavnega Bertranda Bajonskega in našega svetnika. Presojevanje knjige Guljeljmove se je izročilo štirim kardinalom. Aljbert Veliki in Bonaventura sta se mej tem mej sabo posvetovala, ker sta bila prišla nekoliko prej od onih dveh. Učeno pregovarjanje se je veršilo potem vpričo samega papeža, obdanega od mnogih kardinalov in drugih znamenitih mož. Tu je Bertrand Bajonski tako prijel in potolkel z dokazi Guljeljma, da mu sirota ni vedel ničesar odgovoriti; ves serdit pravi: „Ali si angelj iz nebes, ali si hudič iz pekla, ali si pa Strabón iz Bajóne.“ Ni ga namreč osebno poznal. In Bertrand nasproti: „Niti angelj, niti hudič, Strabón pa sem v resnici.“ Tako mu je bilo namreč ime, preden je stopil v red.

Nato je bral Bonaventura svoj zagovor, to je, spis znan pod imenom: „O vboštvu Kristusovem“. V tem spisu najprej določuje, za kaj gre, potem pravi, da se more govoriti o vboštvu glede na to, da se človek odpove vsem stvarjem tako posebej kakor v skupnosti z drugimi, in pa glede na branje k življenju potrebnega ali beračenje, in nato iz svetega pisma, iz svetih očetov in iz pameti z najtehtnišimi dokazi obilo in terdno dokazuje, da je tako vboštvo, nikar zaničljivo in zaveržljivo, temuč zaslužljivo in sveto djanje kerščanske popolnosti. Po tem dokazu se loti vgovorov nasprotnikovih ter jih zmagovito ometa in pobija vse po versti. V enakem smislu sta govorila tudi dominikana. Zmaga je bila seveda njihova. Nauk Guljeljmov se je obsodil v buli, ki se je brala v veliki cerkvi ananjski 5. vinotoka tistega leta 1256, in knjiga njegova se je sežgala vpričo papeža, ki je ob enem vказal, da, gđor bi jo imel prepisano, naj jo v ogenj verže in to pod kaznijo izóbčenja v osmih dneh. Poslanci vseučiliščá so se vdali razsodbi papeževi ter sprejeli v svojo družbo učitelje dominikanske in frančiškanske; le Guljeljem je ostal terdovraten v svojih zmotah do smerti.

* *

O v b o š t v u.

O vboštvu pomni zlasti na troje, namreč da je vboštvo nebeška cena, s katero vbogi kupčujejo, nebeško kosilo, h kateremu se vbogi vabijo, in nebeški sedež, na keterega se vbogi posajajo.

Pervič torej je vboštvo nebeška cena, s katero si vbogi kupujejo nebesa, kakor piše sveti Avguštín. „Nebeško kraljestvo“, pravi, „se z vboštvom kupuje.“ In pomni, da gre nebeško kra-

ljestvo v bogim po pravici kupčijski, ker oni v resnici plačujejo ceno, katero je postavil Kristus rekoč: „Vsaki, gdor bo zapustil hišo, ali brate, ali sestre, ali očeta, ali mater, ali ženo, ali otroke, ali njive zavoljo mojega imena, ta bo stokrat toliko prejel in večno življenje zadobil.“ (Mat. 19, 20.)

Drugič je vboštvo nebeško kosilo, s katerim se vbogi krepčajo. Kaker namreč vidimo, da keder se kliče k milostinji, sami vbogi pridejo in prihite, tako k nebeškemu obedu, h kateremu Kristus vabi, sami vbogi vstopajo, kar je pomenjeno pri svetem Lukežu, kjer se pripoveduje, da je neki človek napravil veliko večerjo i. t. d. Tu pomni, da trih verst ljudje niso hoteli priti k tisti večerji, temuč prazne izgovore so navajali, namreč skopuhi z bogastvom pitani, tolsti nečistniki in prevzetneži s častmi napihnjeni, po besedah svetega pisma: „Pitani, tolsti, napihnjeni je zapustil Boga svojega stvarnika“. (5. Moz. 32, 15.). Skopuhe pomeni tisti, ki je bil pet jarmov volov kupil, nečistnike tisti, ki se je bil oženil, prevzetne tisti, ki je bil pristavo kupil. In zato so vsi ti izključeni od tiste večerje in sami vbogi noter puščeni. Zakaj ravno tam se bere: „Pokliči vboge in slabotne in pripelji jih noter“ i. t. d. (Luk. 15, 21.)

Tretjič je vboštvo nebeški sedež, na katerem vbogi sedijo, kaker se bere pri svetem Matevžu (19, 28): „Vi, ki ste zapustili vse ter ste šli za menoj“ i. t. d. in nato pravi: „sedeli boste tudi vi na sedežih in sodili dvanajst rodov Izraelovih.“ Ali pomni, kaker bi se tistemu, ki bi bil na nebu zemlja zdela kaker srednja pika, tako je v bogim cela zemlja celo majhina in malo vredna reč, ker imajo v nebesih, kaker je bilo rečeno, sedež in prebivališče svoje; zakaj apostelj pravi v njih osebi: „Naše občevanje je v nebesih.“ (Fil. 3, 20.)

Tudi pomni, da ima vbogi tri dobre reči, namreč življenje najvarniše, duh najmirniši in obleko najimnitnišo. Pervič torej so vbogi varni v najvarnejšem življenju, ker se zavoljo vboštva ne vne-majo prepiri, zavoljo vboštva se ni bati tatov, se ni strašiti pred nevihtami in nesrečami. — — Drugič so vbogi mirnega duha, ter-nje bogastva jih ne zbada, teža bogastva jih ne tlači, nesnaga bo-gastva jih ne maže. — — Tretjič so vbogi lepo oblečeni, to je, po-šterje se na njih sveti; zato modri veže to dvoje: „Vboštvo“, pravi, „in poštenje je od Boga“. (Eccli. 11, 14. 15.) — —

(Bonav. Diaeta salutis 4, 3.)

Nekateri čudeži, ki so se zgodili po smerti svetega očeta Frančiška.

(Popis svetega Bonaventure.)

III. O rešenih iz smertne nevarnosti.

1.

Neki plemeniten gospod, Rudolfj po imenu, in njegova pobožna žena sta neko noč manjše brate sprejela pod streho v svoj grad, ki je stal v rimski okolici, in sicer nekoliko iz gostoljubnosti, zlasti pa iz ljubezni do svetega Frančiška, ki sta ga imela posebno v časti. Ravno tisto noč leže čuvaj na verhu stolpa na les, ki je bil nakopičen na robu zidu ter tam zaspi. Ali po noči se podere kup in z lesom vred pade čuvaj najprej na streho palače in potem od ondod na tla. Na ta ropot se zbudi cela družina. Ko vidijo, kaj se je zgodilo, tekó gospod in gospa in manjši bratje čuvaju na pomoč. Ali ta je tako terdno spal, da se ni prebudil, ko je padel, niti potem, dasiravno so kričali vsi okoli stoječi. Ko ga potegnejo za roke ter po konci spravijo, se še pritožuje, da mu kratijo počitek, ter pravi, da je sladko spal v naročju svetega Frančiška. Nato mu povejo, kako nesrečno je padel, in zdaj še le sè začudenjem vidi, da leži na tleh in ne na verhu stolpa na lesu, kamer je legel. Milost, ki mu je bila izkazana, ga silno pretrese. Vpričo vseh obljubi, da se hoče izpokoriti iz ljubezni do Boga in v čast svetemu Frančišku.

2.

V Pofih v Kampaniji je začel neki duhovnik, Tomaž mu je bilo ime, popravljati cerkveni mlin. Nekega dne hodi neprevidno ob strugi, kjer je voda naj bolj derla; po nesreči pade v vodo in zanese ga pod mlinsko kolo. Ker mu je voda zapirala usta, kliče v tej nevarnosti tolikanj bolj goreče sè sercem svetega Frančiška na pomoč. Tako leži dolgo v smertnih nadlogah, mejtem ko se obupajoči tovarisi prizadevajo sè vso močjo, da odmaknejo kolo. Ko se jim posreči, pade Tomaž v globočino. In glej! prikaže se mu manjši brat v snežnobeli obleki prepasan s konopcem ter ga prime sè vso prijaznostjo za roko, potegne iz vode in pravi: „Jaz sem Frančišek, ki si me klical na pomoč.“ In v tem izgine. Rešenec stermi, teka okrog, da bi našel in poljubil vsaj sled njegove

vih nog ter poprašuje tovariše: „Kje je? kam je šel svetnik? po kateri poti je odešel“? Može pa padejo na tla trepetajoč in dajejo čast in slavo vsegamogočnemu Bogu ter njegovemu ponižnemu služabniku svetemu Frančišku.

3.

Na polju pri Čelanu je bil star vodnjak, poln vode, ali malo znan, skrit in ves zaraščen. Ko skačejo tukaj nekega dne dečaki razkropljeni sem ter tje ter nabirajo zelišča, pade eden izmed njih neprevidoma v vodnjak. Padajoč v globočino, kliče se zaupanjem: „O sveti Frančišek, pomagaj mi“. Ko opazijo tovariši, da ga ni nikjer, počnejo vpiti in ga iščejo jokaje vkrog in krog. Naposled vidijo, da je padel v vodnjak in kričaje hitijo domov iskat pomoči. Vse hiti k vodnjaku; ali ko spustijo nekega moža po vervi noter, vidi ta otroka nepoškodovanega na vodi sedé. Ko ga izlečejo, pravi dečák okoli stoječim: „Ko sem padal, sem klical svetega Frančiška, in on mi je prihitel na pomoč, podal mi je roko in me ni zapustil noter do zdaj, ko me je z vami skupaj izlekel iz vodnjaka“.

4.

Nekega dne je pridigal vpričo rimske kurije v cerkvi svetega Frančiška v Asizu škof iz Ostije, ki je postal pozneje papež, z imenom Aleksander. Mej pridigo pade velik in težak kamen, ki so ga bili po neprevidnosti pustili nad visoko kamnito pridižnico, na glavo neki ženi, ki je stala odspodaj. Vsi okoli stoječi so mislili, da je mrtva in glava njena vsa razbita; pokrijejo jo tedaj z njenim plaščem, da bi jo po pridigi nesli iz cerkve. Žena pa se je se zaupanjem priporočila svetemu Frančišku, pred katerega altarjem je ležala. In glej! ko je pridiga minila, vstane žena vpričo vseh nepoškovaná. In kar je bilo ravno tako čudno, žena, ki jo je že dolgo časa poprej vedno glava bolela, ni čutila odslej nobene bolečine več, kaker je sama pričala.

5.

Pri Kornetu so manjši bratje zvonove vlivali; neki pobožni možje so jim pomagali. Osemleten dečák, Jernejček z imenom, prinese pri tem bratom, ki so delali, nekakšen dar. Ali glej! — naenkrat nastane hud vihar, hiša se strese in težka, velika vrata padejo ter pokopljejo otroka podse. Vsi so mislili, da je neznan-ska teža zmastila dečáka, ki ga ni bilo niti videti izpod vrat. Vsi

pričujoči so pritekli klicaje mogočno roko svetega Frančiška na pomoč. Oče otroka pa, ki je bil tudi poleg, ter se od žalosti in strahu kar ganiti ni mogel, z obljubo in na glas svetemu Frančišku daruje svoje dete. Kmalu vzdignejo težka vrata, in o čudo! — dečák, ki so ga mislili mertvega, vstane, kaker zbujen iz sladkega spanja, vesel in nepoškodovan. Ko je dopolnil štirinajsto leto, je stopil Jernejček v red manjših bratov, kjer je bil pozneje učen mož in izversten pridigar.

6.

Lentinci so v gorah iz skale izsekali velik kamen, da bi služil v podnožje altarja v neki novi cerkvi, ki je imela biti posvečena svetemu Frančišku. Štirideset mož je nalágalo versteč se ta kamen na voz. Ali po nesreči pade kamen na enega izmej njih ter ga pokoplje pod svojo težo, kaker bi bil v grobu. Vsi prestrašeni niso vedeli tovariši, kaj bi storili, obupajoči se pogubijo eden za drugim. Le deset jih še ostane, in le-ti prosijo sè žalostnim glasom svetega Frančiška, naj nikar ne pripusti, da bi mož v njegovi službi vmerl tako strašne smerti. Naposled se oserčijo, poskušajo kamen prizdigniti, in res ga privzdignejo tako lahko, da spoznajo vsi očevidno pomoč svetega Frančiška. Nepoškodovan, sè zdravimi udi vstane mož izpod kamena in verhu tega so mu bile ozdravljene bolne oči in vterjen vid, tako, da so vsi lahko spoznali, kako mogočen je sveti Frančišek v nebesih in kako lahko pomaga tudi takrat, ko po človeških mislih ne bi bilo več nobenega upanja.

Enak čudež se je zgodil pri svetem Severinu v Jakinski marki. Ko so namreč vozili tamkaj neki prevelik kamen, ki je prišel iz Carigrada, k baziliki svetega Frančiška, se zverne v naglem padcu na nekega moža. Vsi so mislili, da je stert in mertev, ali sveti Frančišek mu je pomagal; ko so odvalili kamen, je skočil zdrav in nepoškodovan izpod njega.

7.

Nekemu Jerneju, ki se je mnogo trudil pri zidanju neke cerkve, svetemu Frančišku posvečene, je padel po nesreči velik tram na vrat ter ga smertno ranil. Ker je čutil, da se mu bliža smert, prosi da bi ga prišel prevideti neki manjši brat. Ali ker mu le-ta ni mogel tako naglo prinesti svetega Rešnega Telesa in so mislili, da bo zdaj zdaj izdihnil, izgovori z naj večim hrepene-

njem po tej angeljski jedi besede svetega Auguština, ki je rekel: „Veruj in zavžil si“, v duhu namreč Jezusovo Rešno Telo. Še tisto noč se mu prikaže sveti Francišek z enajsterimi brati; nesóč v naročju jagnje se približa njegovi postelji, ga pokliče po imenu ter mu pravi: „Ne boj se, Jernej, ne bo te premagal sovražnik, ki ti je hotel vbriniti, da bi meni ne služil. To je Jagnje, ki si prosil, da bi ti ga dali ter si ga tudi sprejel hrepeneč po Njem; od Njega boš zadobil tudi dušno in telesno zdravje“. Potem se dotakne svetnik ran njegovih ter mu zapove, da naj se verne k delu, ki ga je začel. Zjutraj na vse zgodaj res vstane Jernej in vsi se čudijo in stermijo, ko vidijo zdravega in veselega njega, ki so ga pustili na pol mertvega. Ta čudež in zgled tovariša je izpodbudil tudi družih serca k ljubezni do svetega Franciška.

8.

V Čeperanu je padel nekega dne neki Miklavž svojim hudim sovražnikom v roke. Nevsmiljeno tolčejo in bodejo po njem, da je rana poleg rane, nato ga pustijo za mertvega v kervi ležé. Klical je pa Miklavž, ko so ga napadli ter bosti začeli, na ves glas: „Sveti Francišek, pomagaj mi! Sveti Francišek, hiti mi na pomoč!“ Več jih je slišalo to vpitje, ali na pomoč mu niso mogli priti. Ko ga neso vsega ranjenega in kervavega domov, pravi sè zaupanjem, da ne bo vmerl na teh ranah in da tudi ne čuti bolečine, ker mu je prišel na pomoč sveti Francišek, ki mu je izprosil od Boga milost, da se bo izpokoril. In tako se je tudi v resnici zgodilo. Ko so mu izprali rane, je vstal popolnoma zdrav, česar bi si nihče ne bil mogel misliti.

9.

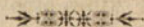
V gradu svetega Geminijana je sin nekega plemenitaša prav hudo zbolel. Niso upali, da bi mogel ozdraveti; prav pri koncu je že bil. Iz oči mu je tekla kri tako močno, kakor bi si kedo žilo na roki prerezal; po celem životu so se kazala znamenja bližnje smerti; spomin mu izgine, udje mu oterpnejo, mertev je bil videti. Po navadi pridejo skupaj sorodniki in prijatelji in vsi govorijo le o pogrebu, samo oče upa še na Božjo pomoč; urno teče v cerkev svetega Franciška, dene okoli vrata konop ter se sè vso ponižnostjo verže na tla pred podobo svetnikovo. Tukaj obeta in prosi, in ne zastoj! sè zdihljeji svojimi in prošnjami zadobi milost,

da mu postane sveti Frančišek zavetnik pri Bogu. Potolažen se verne oče iz cerkve domov, kjer najde sinu živega in zdravega; žalost njegova se je v veselje spremenila.

Enako je bila ozdravljena po zasluženju svetega Frančiška neka hudo bolna deklica v Kataloniji in neka druga v Jakinu. Že ste bile blizu smerti, ko so klicali njiju stariši svetega Frančiška na pomoč, in tisti hip ste ozdraveli.

10.

Neki duhovnik, z imenom Matevž, je zavžil nekaj strupene- ga. Nato so ga obhajale takšne težave, da ni mogel govoriti ter je smerti pričakoval. Neki drugi duhovnik je prišel k njemu ter ga opominjal, da bi se mu izpovedal, ali le besedice ni mogel spraviti iz njega. Ponižno pa je prosil v svojem sercu Jezusa, da bi ga po zasluženju svetega Frančiška otel iz smertne nevarnosti. In komaj je okrepcan po Gospodu izgovoril bolnik z naj večo po- božnostjo ime svetnikovo, je vpričo vseh vergel iz sebe strup ter se je sè vso gorečnostjo zahvalil svojemu rešitelju.

Marko d' Aviano.

Meseca kimavca lanskega leta se je na Dunaju in po drugih krajih našega cesarstva, zlasti na Poljskem, slovesno obhajala dve- stoletnica srečnega rešenja dunajskega mesta iz prevelike nevarnosti, obleganja po neprešteti turski vojski velikega vezirja Kara Mustafa. Radi bi bili vže lani nekoliko govorili o tej za cel katoliški svet preimenitni dogodbi, ali drugi spisi, ki so imeli do konca leta kon- čani biti, niso nam pustili potrebnega prostora. Mej tem so dobili častiti naši braveci, ki so gotovo vsi tudi udje družbe svetega Mo- horja, v 37. zvezku „Slovenskih večernic“ od strani 62. do 81. precej obširno povest o tej slavni vojski, pod napisom „Turki pred Dunajem leta 1683“, spis, ki so ga gotovo z veseljem prebrali in ga bodo radi brali še drugič in tretjič. Mi nimamo namena pripo- vedovati v novič, kar je tam dobro povedano, škoda le ker ni po- vedano še kaj več, da nam ne bi bilo treba ničesar dostavljati. V spisu se imenuje škof Kolonič, kar je prav, ne imenuje se pa pa- pež Inocencij XI., kar ni prav; omenjata se jezuita na svetega Štefana turnu, ki sta, „kar se jima je zdelo važno za vojskovanje,

zapisovala na listke ter jih v kamen zavite *) dolu metala“, ne omenja se pa vbogi kapucin, ki mu je na dan velike bitve, vpricho nemških knezev poveljnikov, ki so se zbrali k sveti maši, ministriral poljski kralj Sobjeski, pater Marko Avijanski, prijatelj cesarjev in poslanec papežev, ki je z mogočno besedo spodbujal vojvode v zboru kaker preproste vojščake v boju. Marko Avijanski je bil očitno orodje previdnosti božje, rešilni angelj poslan Avstriji, ko je bila v največi stiski in težavi. Kedor piše za verno katoliško ljudstvo o slavnem dogodku leta 1683 ne bi imel pozabiti takega moža; če družega ne, omeniti, imenovati, bi se bil moral.

Naj torej vsaj naši bravci nekoliko izvejo o tem za avstrijsko cesarstvo premnogo zaslužnem sinovi svetega Frančiška, pobožnem redovniku in mogočnem pridigarju, ki ga smemo Slovenci še posebej hraniti v dobrem spominu—zakaj, povemo na svojem mestu.

I.

Pater Marko se imenuje Avijanski (ali po laško: *Marco d'Aviano*) po svojem rojstnem kraju Avijánu, ki je terg ali mestece v laški Furlaniji 50 kilometrov od Vidma proti zahodu. Tam se je rodil 17. listopada 1631 od plemenitih starišev, gospoda Marka Kristófori in gospe Rože, rojene Zanóni. Pri sv. kerstu je dobil ime Karel. Zgodaj vže je navdajala otroka posebna ljubezen do Boga. Zlasti se je pokazala, ko je bil v Gorici pri jezuitih, kamer ga je oče poslal v više šole. Petnajstletni mladenič se od tu nekega dne vzdigne na pot v Koper, poln goreče želje, da bi šel na Tursko, ter tamkaj za Kristusa dal svoje življenje. Ali spodletelo mu je; prijeli so ga in nazaj je moral proti domu, kjer si je nato tolikanj bolj prizadeval, da postane marternik ljubezni božje, ter se popolnoma daruje Bogu. Vstopil je v red očetov kapucinov, ter se 21. listopada 1649 zavezal sè slovesnimi obljubami.

Poln gorečnosti je mladi redovnik na poti popolnosti v kratkem daleč napredoval. V tihoti samote samostanske, s pridnim učenjem bogoslovskih ved in sè zvesto molitvijo se je pripravljaj k temu, k čemer ga je Gospod Bog poklical, da postane namreč izvoljena posoda božja v zveličanje tisoč in tisoč duš človeških. Previdnost božja ga je izvolila za pridigarja, za mogočnega, apostolskega, v resnici čudovitega pridigarja.

*) Ako bi se te besede brale v kakem časopisu dnevniku, ki se mora pisati sè vso naglostjo, naj bi bilo v imenu božjem; ali v knjigi, in to v knjigi, ki se je je tiskalo do 29 tisoč izvodov, naj bi se ne nahajale; in tudi te ne: „Z papeževe palače gromelo je pokanje kanonov.“

Začel je svojo velikansko misijonsko delavnost ko postni pridigar v Trijentu na južnem Tirolskem leta 1665. Vže pri prvi pridigi se je zgodilo nekaj čudovitega. S podobo križanega Jezusa v roki je pridigal mladi pater z naj večjo gorečnostjo proti razuzdanosti, ki je vladala v tistem mestu. Na enkrat se mu zlomi križ v roki; roke križanega padete doli mej poslušavce; ena rani nekega očitnega grešnika, druga zadene tovarišico njegovo na poti pregrehe. Oba sta se spokorila; ljudstvo pa, pretreseno v svojem notranjem po besedah pridigarjevih, je bilo zdaj še bolj ginjeno, ter ga je v slovesni procesiji spremilo nazaj v njegovo stanovanje.

Kmalu je zaslovelo ime tega velikega misijonarja, tako mogočnega v besedi in djanju, tudi zunaj Italije, in ko sta se zaradi njega vojvoda tirolski in bavarski obrnila do papeža Inocencija XI., je ta leta 1680 patra Marka poslal na Nemško. Misijonska pot njegova tjakaj je bila ne le čudovita, ampak polna čudežev. V Inzbruku ga je vojvoda Karel Leopold z veliko častjo sprejel, ljudstvo pa ga je imenovalo sploh „svetega patra“. V Monakovem, kjer je bil tri tjedne, je pridigoval vsaki dan po dvakrat, zjutraj in zvečer; in akoravno jih je bilo malo, ki so razumeli italijanski, vendar je poslušala sleherni dan neizmerna množica pridige njegove; dasi niso razumeli besed, vendar so jih genile in mnogo se jih je spreobrnilo. Mogočniši kaker glas njegov, so pridigali seveda čudeži, ki jih je delal sveti mož. Po blagoslovu njegovem so bolni zadobivali zdravje, slepi vid, gluhonemi sluh in glas; sto in sedemnajst ozdravljenj se je v tem času, kar je bil v Monakovem, na povelje vojvodovo zvesto popisalo; ni čudo tedaj, ako je moža božjega vse častilo. Ali njega je prestrašilo češčenje, ki se mu je skazovalo od vseh strani. Vernil se je torej v domovino, berž ko je bilo mogoče, da bi se vmeknil v tiho samoto, po kateri je hrepenelo njegovo serce, — ali malo časa jo je vžival. Cesar Leopold I. je želel namreč silno seznaniti se sè svetim redovnikom. Papež ga pošlje torej v Avstrijo, kateri je imel biti v kratkem rešilni angelj. Cesar Leopold in cesarica Eleonora sta ga sprejela v Lincu z največim spoštovanjem in zanaprej je vžival njiju popolno zaupanje. Cesar se je ž njim posvetoval v vseh skerbeh in zadevah, serčnih in državnih. Vsaki dan je moral preprosti kapucin priti k cesarju in cesar sam mu je primeknil stol, ter odkrit govoril ž njim. Pridige, ki jih je pater Marko imel v dvorni kapeli, so mnogo pripomogle, da se je, sicer prav lahkomišljeno, dvorno osebje očitno poboljšalo. Cesar je hotel na vsaki način čudovitega pridigarja pri-

držati pri sebi, ali on se ni dal pregovoriti; čez petnajst dni se je zopet odpravil na pot, ter je pridigovaje prehodil Nemško, zgornjo Italijo, Francosko in Belgijo, povsod sprejet z največo častjo od malih in velikih, zapuščajoč povsod dokaze milosti božje v prečudnih spreobrnjenjih, zaznamenujoč pot s čudeži; papežev poslanec v Belgiji ga je imenoval „čudodelnika svojega časa“. — Leta 1682 je prišel pater Marka v drugič v Avstrijo, poklican od cesarja, ki je bil, vznemirjen po černih oblakih, ki so se začeli kopičiti na vzhodu, silno potreben dobrega sveta in pomoči slavnega moža božjega.

Sovražnik kerščanskega imena se je pripravljal na strašno vojsko zoper cesarja. Tudi s Francoskega je pretila nevarnost; kralj Ludovik XIV. je prežal namreč na priložnost, da bi si pridobil novih dežel. Na nemške kneze in njih pomoč se ni bilo zanašati, na Ogerskem se je bilo bati vstaje, in blagajnica je bila prazna. Od ljudi ni bilo tedaj pomoči pričakovati; cesar Leopold se je obernal torej poln zaupanja proti nebesam, zanašaje se edino na božje varstvo in pomoč. Posredovavec blagoslova božjega pa mu je imel biti pobožni pater kapucin, o čiger čednostih in čudodelni moči je vže toliko slišal in sam videl. Kaker angelja z nebes so ga sprejeli na dvoru dunajskem. Cesar mu je precej potožil o svojem žalostnem stanju. „Pater Marko,“ tako je rekel, „nevarnosti, ki nam pretijo, so tako strašne, da nas more edino roka božja rešiti pogube. Na vas se zanašam in v vašo molitev stavim svoje upanje. Pomagajte mi, po bogoljubnosti vaši“. Poln svete odkritoserčnosti mu odgovori služabnik božji: „Veličanstvo posvečeno! Bog je vzel šibo v roko, ker so ga prisilili z grehi. Treba ga je potolažiti s ponižnostjo, s kesanjem in poboljšanjem življenja. Ako se bodo ljudje zopet iz serca k njemu povernili, ter mu namestu očitnega žaljenja skazovali očitno čast, prepričan sem, Gospod Bog, če tudi pošlje britkost, razdjanja in pogube nas bo varoval“.

II.

Z ognjeno gorečnostjo je začel pater Marko precej pridigati pokoro. Ko je nekedaj v pričo cesarskega dvora in brezštevilne množice ljudstva na očitnem tergu pridigal, zakliče v preroškem duhu: „O Dunaj, o Dunaj! Ljubezen k razuzdanemu življenju ti je nakopala hudo in bližnjo kazen. Spremeni svoje navade in glej, kaj počneš, nesrečni Dunaj!“ Te preroške besede so se izpolnile prej, kaker se je moglo misliti. Vže v spomladi leta 1683 so se

valile nepregledne trume Turkov proti Ogerskemu. Mestu dunajskemu se je bližala „huda in bližnja kazen“. Vojaške čete, ki so jih Turkom nasproti poslali, so se morale vmekniti nazaj. Plamen gorečih vasi in krajev je naznanjal, da se sovražnik bliža. 7. malega serpana je pričal goreči samostan kamalduleški na gori Kálenberg pri Dunaju, da je sovražnik pred mestnimi vratmi. Ravno tisti večer ob osmih je zapustil cesar s cesarico, ki je imela kmalu poroditi, in z dvorstvom svojim mesto, ter bežal spremljan in varovan od dvesto konjikov, proti Lincu. Na begu je zadela dobrega cesarja osoda kralja Davida, ko je bežal pred Absalomom; poleg nesreče je moral terpeti celo tudi zasramovanje. Malopridna druhal se je prerila do cesarskega voza, ter žalila cesarja sè zbadljivimi besedami: „V mirnih časih bi bil vsaki lahko cesar“. Ko so hoteli konjiki z mečem kaznovati nesramnost teh ljudi, jim je zabranil pobožni cesar. „Nič žalega naj se jim ne zgodi,“ pravi, „ta nadloga prihaja od Gospoda, ki nam bo zopet pomagal“. Ker so nekatere sovražne čete tudi proti Lincu predirale, je bežal cesar v Pasov. Od tod je pisal 18. malega serpana nujno pismo patru Marku, ki je bil takrat v Padovi, in Marko, kaker hitro je dobil od papeža in generalnega ministra svojega dovoljenje, je berž hitel k ljubljénemu cesarju. 1. kimavca je prišel v Linc, kamer se je bil mej tem tudi cesar povernil. Cesar je pokleknil predenj, da prejme sveti blagoslov, in tedaj je rekel pater Marko, kaker razsvetljen od svetega Duha, sè slovesnim glasom: „V tej britkosti Bog milostivo gleda na ponižnost Vašega Veličanstva, kmalu se bo slišalo, da je Dunaj rešen.“

Pater Marko je budil in poterjeval v cesarju zaupanje na pomoč božjo. Mej tem pa je bilo tudi za človeško pomoč kar se je dalo, dobro poskerbljeno. Tedaj je vladal katoliško cerkev papež Inocencij XI., ravno tako moder, kaker pobožen in svet mož, ki je čutil vso velikost nevarnosti ter je ko vikši duhovnik svete cerkve vse storil, da bi pomagal stiskani Avstriji. Prosil je pomoči na Francoskem, seveda zastonj, saj je ravno francoski kralj Ludovik XIV. naj bolj šuntal Turke, da so šli proti Dunaju. Tolikanj večí vspeh so imele besede papeževe na Poljskem, kjer je vladal tedaj slavni kralj Janez III. Sobjéski. Ta je po posredovanju Inocencija XI. vže 31. sušca 1683 s cesarjem Leopoldom sklenil zvezo napada in brambe zoper Turke. Cesar je imel postaviti na bojišče 60 tisoč mož, poljski kralj 40 tisoč. Papež pa je skerbel za denar. Sobjeski je bil mož beseda; prišel je, dasi nekoliko pozno. Še le

15. velikega serpana mu je bilo mogoče iz Krakova na pot se se spraviti s 25 tisoč možmi in to z denarjem, ki mu ga je papež poklonil. V Holabrunu so se Poljaki združili s cesarskimi, pod Karlom Lotrinškim, 28.300 mož; pridružilo se jim je nato še 11 tisoč sasov pod volilnim knezom Jurijem III. in 8.400 mož iz franškega in švabskega kroga pod knezom Vájldeškim. 6. in 7. kimavca je šla vsa ta armada pri Túljnu (Tulln) čez Donavo. Drugi dan so se ji pridružili na tej strani reke bavarci, 11.300 mož pod 24 letnim volilnim knezom Maksimilijanom Emanuelom. Vsi tej lepi armadi je stal na čelu ko višji poveljnik poljski kralj Janez Sobjeski.

Pri Tuljnu je prišel k vojski tudi pater Marko Avijanski, da voščila in blagoslov pepežev prinese bojevavcem, da bi se sè svojo ognjeno zgovornostjo spodbujal voditelje in edinost mej njimi ohranil. Bistro njegovo oko je precej zapazilo veliko nevarnost, ki je pretila, ako bi cesar sam prišel k vojski. Poljski kralj, izkušen v bojih s Turki, bi se bil razžaljenega čutil, ker bi bil moral višje poveljstvo cesarju prepustiti, ki je bil za to malo zmožen. Pregaril je torej pater Marko cesarja, da ni prišel osebno k armadi. On je bil tudi, ki je zual vneti vojvode, da so brez odlašanja se začeli pomikati proti Dunaju. Pri vojnem posvetovanju, h kateremu je bil povabljen, je djal poln svetega zaupanja: „Jaz nisem prerok in se tudi nimam za tacega; ali ako hočem odkrito povedati, kar mi je Gospod vdihnil in kar v sercu čutim, pravim naravnost: Turek bo premagan in ves svoj tabor bo pustil v naših rokah“.

Ljubezen svetega očeta Leona XIII. do gore Alvernije.

(Konec.)

Leta 1874 se je po vsem svetu, zlasti mej otroci svetega Frančiška praznovala šeststoletnica smerti svetega Bonaventure, posebno slovesno pa na gori Alverniji, kjer je ta sveti in učeni mož delj časa prebival, tudi ko je bil generalni minister celega reda, in v njeni samoti spisal dvoje zlate bukve, ki se imenujejo: „Popotovanje duše k Bogu“ in „Popotovanje duše v samo sebe.“ Bil je tudi pričujoč, ko so razširjeno malo cerkev svete Marije Angeljske na povelje papeža Aleksandra IV. sedmeri škofje slovesno

blagoslovili ter ves hrib z blagoslovljeno vodo poškropili. In v zvoniku alvernijemskem visi še sedaj zvon, ki ga je bil on preskerbel.

Tri dni so obhajali slovesnost, katero so povzdigovali najboljši pridigarji sè svojo zgovornostjo in štirje škofje sè svojo pričujočnostjo. Zadnji dan tridnevnice, 14. malega serpana, je imel slovesno duhovno opravilo prevzvišeni kardinal in škof peruški, ki je imel tri leta nato povzdignjen biti na prestol svetega Petra. Ostal je pri tej priložnosti cel teden na Alverniji ter prinesel seboj dragocen dar, namreč svete ostanke zveličanega Konrada Ofidskega, ki je negdaj na gori Alverniji živel.

Redovniki so v spomin dvakratnega pohoda kardinalovega nad vratni celice, v kateri je prebival, vzdali spominski kamen s primernim napisom.

Ko je kardinal Peči postal papež, z imenom Leon XIII., ni pozabil gore Alvernije.

Nekaj mesecev po izvolitvi so se pred papežem zbrali vsi redovni generalni ministri. V govoru, ki so ga imeli papež do njih, so omenili tudi goro Alvernijo ter se s pohvalo izrekli o življenju in ohranitvi one redovne družine. Tudi pozneje se je v papeževi palači večkrat imenovala gora Alvernija in večkrat so redovnikom poslali svoj pozdrav in apostoljski blagoslov. Kolikokrat je bil mej temi, ki so jih sprejemali, kedo z Alvernije, so se radi pri njemu nekoliko zaderžali ter ga o najmanjših rečeh Alvernijo zadevajočih, izpraševali. Kolikokrat so govorili o prijatelju Prosperu! S tem imenom so počastili redovnika, keterega so poznali najprej ko gvardijana gore Alvernije, pozneje pa ko provincijala toskanske provincije. Žalostni so bili, ko so izvedeli, da je vmerl, in brali so za njegov dušni mir sami sveto mašo.

Večkrat so rekli škofu „Terga Božjega groba“ (Borgo San Sepolcro) in pobožnim redovnikom: „Alvernija mi je ostala v sredi serca“. Ko so slišali, da je samostan te svete gore v nevarnosti, da tudi njega zatre laška vlada, jih je obšla velika britkost in govori se, da so rekli, ako bi bilo svetišče gore Alvernije zarteto, da bi imeli to za strašno znamenje, da je prenehalo vsmljenje in da se bliža celi Italiji hudo maščevanje božje. „Obiščite Alvernijo“ so dostikrat rekli vernim, ki so k njim prišli. Predlanskim pa so se v okrožnici o svetem Francišku očitno, pred vsem svetom ponašali, da so romali na sveto goro Alvernijo: „Sveto goro Alvernijo smo radi in z veseljem, iz svetega namena, večkrat obiskali: tam se nam je tolikega moža podoba, kamerkoli smo

obernili stopinje, pred oči stavila in dušo je držala v tihem premišljevanju povzdignjeno tamkajšna spominjavna samota.“—

7., 8. in 9. velikega serpana lanskega leta je bila gora Alvernija zopet polna veselja; obhajali so namreč cerkvene slovesnosti v čast brata Janeza Féremskega, zavoljo dolgega prebivanja in smerti na gori Alverniji imenovanega sploh Alvernijskega, keterega so sveti oče Leon XIII. prišteli zveličanim ter dovolili, da ga sme vsa frančiškanska družina cerkveno častiti. V veliki cerkvi so bile očitnemu čiščenju izpostavljene kosti zveličanega Janeza, njegovo čast pa je oznanjeval vse tri dni slavni pridigar, pater Avguštin Monteferetrijski, iz provincije toskanske. Ljudstva je bilo vse polno, duhovna opravila so se obhajala naj slovesniše; vender je povzdigovala slovesnost še naj bolj milost, ki so jo papež Leon XIII. vnovič, na poseben način, redovni družini na gori Alverniji izkazati blagovolili.

Mej škofi, ki so prišli k tej slovesnosti, je bil tudi nadškof peruški, prečastiti g. Friderik Foski. Ko je prišel v samostan, je izrazil željo, da bi nagovoril redovno družino skupaj zbrano, in ko so šli redovniki po vsakdanji navadi v procesiji v kapelico svetih ran, je nadškof to priliko porabil, ter tamkej redovnike nagovoril rekoč:

„Ko so sveti Oče izvedeli, da pojdem le-sem, so mi precej najprej pismo, potem pa tudi ustno naročili, da naj vas v njih imenu pozdravim ter vam sporočim njih apostoljski blagoslov. Sveti Oče,“ je pristavil, „imajo še zmirom v spominu svoje prebivanje v tem svetišču, tudi niso pozabili na obilno družino, ki je zdaj tu zbrana in na zadnje trenutke, ko so se, do solz ginjeni, poslovili od redovne družine, ki jih je spremljala. — Sveti Oče so mi pa naložili še slavni posel, na katerega sem ponosen tudi jaz. Hoteli so namreč, da naj vam prinesem, ko pridem k vam praznovat slovesnost zvelič. Janezu v čast, drago apostoljsko darilo.“ Po teh besedah razgerne prelep kelih ter ga pokaže okoli stoječim. V stajalo tega keliha so vrezane sledeče besede: „Leon XIII., papež, podaril leta MDCCCLXXXIII.“

Ko je postavil kelih na altar svetih ran, je ponovil prevzvišeni nadškof pozdrav in blagoslov svetega Očeta. — Na gorko željo ginjene in hvaležne redovne družine je sporočil po telegrafu svetemu Očetu:

„V kapeli svetih ran zbrani redovni družini sem podal kelih. Naj globokeje ginjeni se ponižno zahvaljujejo. V četrtek (9. ve-

likega serpana) bodo po namenu Vaše Svetosti mašniki darovali sveto mašo, novinci in bratje lajiki pa prejeli sveto obhajilo.“

Kmalu je prišel po državnem ministru svetega Očeta, kardinalu Jakobiniju, telegrafični odgovor, ki naj stoji tu na koncu kaker pečat v poterjenje vsega povedanega:

„Sveti Oče so sprejeli z dopadajenjem izraze vdanosti redovnikov, zbranih v kapeli svetih ran in najbolj njih sklep. Njih Svetost se serčno zahvaljuje redovni družini in jo sè vso ljubeznijo blagoslavlja.“
(Acta O. M.)

Drugi izreki brata Egidija.

12. Razni koristni izreki.

Dalje je še rekel: „Kar svetovni človek sovraži, mora redovnik ljubiti, namreč: vboštvo, sramoto, nagoto, lakoto, žejo, preproščino in tem podobno“. Sv. brat Egidij je rekel o redovništvu: „Barka se je razbila, terčila je; beži naj, gdor bežati more in naj se reši če more“. V dušni gorečnosti je tudi klical: „Pariz, Pariz, ti podiraš red svetega Frančiška.“ Tudi je učil nekega pridigarja, da bi rekel: „Bobo“ to je: dosti govorim, in: „Poko fo“, to je: malo storim. Ko je nekoga slišal, kako je delavce v vinogradu opominjal: „delajte in ne govorite“, je poklical brate rekoč: „Poslušajte, kaj oni pravi: delajte in ne govorite!“ Negdo ga je vprašal, zakaj je v človeku več hudobij kaker pa dobrega, in on mu je odgovoril: „Po preklestvu zemlja raji rodi slaba želišča, kaker dobra, vender pa more nevtrudljiv obdelovavec tako nepretergoma delati, da slaba želišča nimajo kedaj zrasti.“ Nekomu, ki ga je prašal o pridigarju, je odgovoril, da bi bilo njemu dosti morsko obrežje, da bi si vmil roke, noge in cel život, in je bil nespameten, ko je iskal, kar je bilo na dnu morja; in komer zadostuje učenost k dobremu življenju, naj nikar ne išče, kar je pregloboko. Tudi je rekel: „Boga moraš prositi, da naj ti ne da preveč dobrot na tem svetu, in da te naj pošlje v hudo vojsko in te naj ne podpira zavoljo večega plačila.“ Tudi je rekel: „V tem se more spoznati, ali gdo Boga popolnoma ljubi, če se sè vso skerbjo loči od pregreh ter vsak dan več dobrih del stori“. Tudi je rekel: „Večča čednost je milosti se dati voditi, kaker pa britkosti poterpežljivo

prenašati, zakaj mnogo jih prenaša britkosti poterpežljivo, pa se ne dajo voditi milosti.“ Tudi je rekel: „Reči: manjši brat, je toliko, kaker vsem se vreči pod noge, zakaj koliker bolj globoko se ponižaš, tolikanj bolj boš povikšan“. Tudi je rekel, da bo od milosti, katere človek nima, treba dajati odgovor; zakaj če Gospod človeka vstvari po svoji dobrotljivosti in milosti, mora tudi naravno dobrovoljen in milostiv biti; zato izgubi človek po svoji nemarnosti in nepopolnosti svojo popolnost; kè bi namreč dobro in zvesto delal v milosti, ki mu je bila dana in skazana, bi našel in si pridobil milost, katere nima. Tudi je rekel: „Boljše je biti v hiši božji, to je v redu, polnem kač, če je Bog tam, kaker pa v lepi hiši polni veselja in bogastva, brez božje pričujočnosti“. Tudi je rekel: „Jaz hočem prvič biti pokoren do smerti; drugič, hočem biti drugim pod nogami; tretjič, hočem samega sebe kregati in kaznovati; četertič, hočem svoje meso sè zobmi raztergati; petič, če bi se ne hotel radovoljno od drugih ločiti, hočem sè silo s ketinami okolu vrata se ločiti“. Ko so ga vprašali, kaj o svetem Frančišku misli, je odgovoril ves goreč po slšanju sv. Frančiška: „Tisti človek, sveti Frančišek, ne bi se nigdar smel imenovati, da bi človek od veselja ne oblizal svojih usten; samo nekaj mu je manjkalo, namreč telesna moč. Kè bi bil namreč tako telo imel, kaker ga imam jaz, to je, tako močno, brez dvojbe, ves svet bi nikaker ne bil mogel za njim.“

Enkrat je rekel brat Egidij svetemu Bonaventuri: „Oče moj, veliko milosti nam je Bog storil; mi neučeni in nevedneži, ki nimamo nobene popolnosti, kaj bomo mogli storiti, da se zveličamo?“ Sv. Bonaventura mu je odgovoril: „Kè bi Bog nobene druge milosti ne dal človeku, kaker to, da bi ga mogel ljubiti, zadostilo bi.“ In brat Egidij je rekel: „Ali more nevednež tolikanj ljubiti, kaker učenjak?“ Sv. Bonaventura je odgovoril: „Ena stara ženica več more, kaker učenik bogoslovja“. Nato je šel brat Egidij v dušni gorečnosti na vert k vratam, ki so gledala proti mestu, in je klical: „Vboga stara ženica, priprosta in nevedna, ljubi svojega Gospoda Boga, pa boš mogla biti večja, kaker brat Bonaventura;“ in nato se je zamaknil za tri ure.

Enkrat sta prišla k njemu dva kardinala, da bi od njega slišala besede življenja; in ko sta hotla oditi, sta ga prosila, da bi Boga prosil za njiju. On jima je odgovoril: „Kaj je treba, da bi jaz za vaju Boga prosil, ko imata večo vero in upanje kaker jaz.“ „Kako to?“ pravita ona, in on odgovori: „Ker vidva s tolikim

bogastvom in častjo in srečo tega sveta upata na milost božjo, jaz pa v tolikih nesrečah in nadlogah se bojim pogubljen biti.“ Nato sta ona dva s potertim srcem in poboljšana šla od njega.

Cerkvena, zlasti redovna in misijonska naznanila.

Iz Rima. — Z veseljem naznanjamo dobrotnikom in prijateljem našega reda, kar „*Acta O. M.*“ nadalje sporočajo o imenitni zadevi, ki smo jo omenili na tem mestu v 1. zvezku letošnjega „Cvetja“. Kaker lepi zgled neketerih v. č. gospodov, tako upamo, da bo tudi to naznanilo spodbudilo še marisikoga, ki more kaj podariti v znani blagi namen. „*A. O. M.*“ III, 1. pišejo :

„Prečastiti pater generalni minister in njihovi defnitorji so bili jako potolaženi v Gospodu, ko so videli, da vse redovne okrajine, ki so do zdaj prejele njih okrožnico od 12. listopada 1883, odobrujejo sklep, da se vstanovijo višje šole v Rimu, in da so okrajine, kaker tudi posamezni redovniki, ki so zunaj zatertih samostanov, vže tudi začeli pošiljati v ta namen milostinjo.

Vsem tem se zahvaljujejo in prosijo nad nje blagoslova sv. Frančiška ter pristavljajo, da bi jih še bolj vneli, poterjenje in blagoslov papežev, ki so ga dosegli po preljubljenem, zdaj vže rajnem, zavetniku našega reda, kardinalu sv. rimske cerkve, Alojziju Bilio :

Sveti Oče!

Brat Bernardin Portogruarski, generalni minister celega reda manjših bratov se dolžnega čuti, ležeč pred nogami Vaše svetosti, razložiti, da je po svetu in priterjenju svojega generalnega defnitorija sklenil vstanoviti v Rimu kolegij, zadosti prostoren, da bi se sprejemali vanj redovni mladeniči vseh narodnosti, kateri bi dokoučavši bogoslovske šole prihajali v to središče vere, pobožnosti in dobrih naukov s tem namenom, da se spopolnijo v vedah božjih in človeških, vsak po svoji bistrournosti in pripravnosti in po dolobi svete pokorščine: da bi tako imel red mož v resnici učenih v vsakem znanstvu k službi svete cerkve, in posamezne okrajine reda profesorje in učitelje, kaker gre, pripravljene.

V ta namen in zaupajoč vedno v previdnost božjo je sklenil red pridobiti zemljišče zadosti prostorno v stari Vih Másimovi, poleg sv. Janeza Lateranskega, da tam postavi popolnoma novo poslopje za omenjene šole, in morebiti tudi za to, da se preseli tja sedež generalov, ako bo Gospod pripustil, da poderejo starodavni in častitljivi sedež araelitanski.

Ali „a ko Gospod ne bo zidal hiše, se zastonj trudijo, ki jo zidajo“; da si torej zagotovi k temu velikemu podjetju pomoč Vsegamogočnega, imenovani generalni minister ob enem sè svojimi defintorji lepo in ponižno prosi za se in za delo, ki se ima začeti, za dobrotnike, ki je bodo sè svojimi milostinjami izveršiti pomagali, in za cel red blagoslova namestnika Jezusa Kristusa, sè živim zaupanjem ali bolje s prepričanjem, sveti Oče, da bo to, kar Vi blagoslovite na zemlji, blagoslovljeno tudi v nebesih.

Iz zaslišanja Njih Svetosti 16. listopada 1883:

Njih svetost papež Leon XIII. so na moj, podpisanega, predlog poterjenja in priporočnja Svojega jako vredno spoznali misel, v tem pismu razodeto, glede zidanja hiše v Rimu za mlajše redovnike reda manjših bratov vseh narodnosti, da se morejo doveršivši bogoslovske šole v glavnem mestu katoliške vere po različnosti svoje nadarjenosti in po previdni razsodbi svojih višjih učiti vseh božjih in človeških nauk ter v njih do terdnega in popolnega znanja primerno napredovati: in ker sveti oče za terdno upajo, da bodo iz tega početja izvirale mnogoverstne koristi kaker vsemu redu, čiger blesek in čast je Njih Svetosti močno pri sercu, tako tudi cerkvi božji, ki zlasti dandanašnji potrebuje delavcev, ne samo pobožnih, ampak tudi temeljito učenih: zatorej preserčno želijo, da bi zastava posebne pomoči božje bil apostolski blagoslov, ki ga iz dna serca sè vso ljubeznijo podeljujejo k srečnemu zveršenju cele zadeve prečastitemu generalnemu ministru, očetom defintorjem, ter vsem bratom Reda Manjših, in vsem, ki bodo s pobožno radodarnostjo pripomogli k imenovanemu delu.

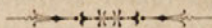
Alojzij kardinal Bilio,
zavetnik reda manjših bratov.

Italija — V Rimu ima svoj sedež najimenitniša vstanova za razširjevanje katoliške vere mej ajdi in drugimi krivoverci, tako imenovana propaganda, ki iz svojega premoženja zderžuje večino katoliških misijonov po vseh krajih sveta. Po tem obilem premoženju in posestvu se že dalj časa sline cedijo mladi Italiji, in mlada Italija ima tudi sodnike, ki pravico delajo, in ti so pra-

vico storili tako, da naj mlada Italija le vzame stari kokli propa-
gandi, kar se ji ljubi, pa naj ji da zato vsako leto nekaj tistega
svojega papirja, ki je tudi kaj vreden, dokler je. Naš svitli cesar
je že pred nekaj časom svaril mlado Italijo, naj ne stori še te
krivice, ali mlada Italija si misli: „Mene same krivice vkup der-
žijo“, in ona ima tudi ministre, in ti pravijo, da se nima nihče
vtikati v to reč, oni že vejo, kaj je dobro zanje.

Nemčija. — Tukaj se stvari za katoličane, kaker smo vže
več ko enkrat omenili, sicer po času, pa vender stanovitno na bo-
lje obračajo. Pregnanemu škofu monastirskemu je vlada pruska
dovolila, da se sme verniti, kar je tudi vže storil. Monastir (Mün-
ster) je obhajal 12. in 13. svečana vernitev svojega škofa z veli-
kimi slovesnostmi, kakeršnih najstariši meščani ne pomnijo. V re-
snici lepa čast Nemcem, ker je mej njimi katoliška vera tako živa
in krepka, kaker malo kje drugje na svetu.

Anam. — Meseca prosinca tega leta so pomorili ajdje v Ton-
kinu ne daleč od mesta Nam-Dinj 238 kristijanov, mej njimi ene-
ga mašnika in 22 katehetov, in poderli 108 kapelic ali cerkvic
katoliških. Tudi v okolici glavnega mesta Hue se je več kerščan-
skih selišč pokončalo in čez 50 kristijanov pomorilo. To sadje ro-
di francoska vojska v tistih krajih.

Zahvala za vslišano molitev.

S Koroškega:

Težko se najde v avstrijskem cesarstvu dežela, v kateri bi
skernina (Arthritis) ljudi toliko terpinčila, kaker v Koroški. Po ne-
kem prehlajenju, kateremu se duhovnik v gorati deželi ne more
vbrani, napade me vnovič pred nekimi dnevi stara nadležnica.
Že sem se bal, da mi bo spet zdihovati v hudih bolečinah. V
velikem strahu se obrnem k svetemu Antonu sè zaupljivo pro-
šnjo, naj mi veliki prijatelj božji izprosi pri Bogu milost, da bom
vsaj za silo mogel opravljati svoje duhovniške dolžnosti. Ako mi
pride pomoč, naznanil bom to v „Cvetju“ in še kaj storil v čast
svetemu Antonu. Upanje me ni goljufalo; kmalu potem se zgubi
na nogi oteklina in bolezen toliko preneha, da morem brez veli-
ke težave svoje dolžnosti spet opravljati.

Duhovnik kerške škofije.

S K r a n j s k e g a :

4. svečana l. l. sem bil založil lep znesek denarja od obresti za ustanovljene svete maše, da ne bi bil vkraden, ker stanujem na samem blizu gozda. Do 10. tega meseca se nisem kaj zmenil za ta denar, češ, saj vem, da je varno shranjen. Ta dan pa se začnem po denarju ogledovati, ali tam, kamer sem mislil, da sem ga položil, ga ni bilo najti. Iščem prav skerbno še drugi, tretji in četerti dan, pa denarja le ni bilo nikjer. Začne me skerbeti, kam bi bil vtegnil prejeti, in začnem se priporočevati zaupljivo svetemu Antonu ter njemu na čast opravljati devetdnevnic; tudi še drugim pobožnim se priporočim iz tega namena. In glejte! čast Bogu in svetemu Antonu, že drugi dan devetdnevnic sem denar lahko našel, pa na drugem kraju, kaker kjer sem ga poprej mislil založenega.

Fr. Št.
ž u p n i k

Priporočilo.

V pobožno molitev se priporočajo :

rajni prevzvišeni kardinal svete rimske cerkve Alojzij Bilio, zavetnik reda manjših bratov svetega Frančiška;

rajni milostivi škof P. Bernardin Trionfetti Montefranški, nekedanji generalni minister celega reda manjših;

rajni bratje in sestre tretjega reda skupščine Trebelno: Jera (Marija Brezmad.) Štamcar † 25. dec., Franc (Ant. Pad.) Gorenc † 7. jan., Martin (Andrej) Žagar † 7. jan., Margarita (Barbara) Zarabec † 8. jan., Ana (Lucija) Grabnar † 24. jan.; gorisške skupščine: Margareta (Katarina) Bon iz Borjave, Tereza (Marija) Pahor iz Opatjega sela, Ana (Marija) Silvestri iz Kormina, Alojzija (Tereza) Kerpele iz Gorice; šmarješke skupščine: Alojzija (Dominika) Barborič; v Selcih je vmerla 29. prosinca Marija (Margarita Kort.) Zupanec, 2. svečana Uršula Terdina; nazarske skupščine: Magdalena Urtelj † 28. prosinca, Zofija (Mihelina) Kukla † 31. prosinca v Braslovčah (zgledna tretjerednica, svetilo tamkajšnji fari, posebno deklatam; mnogo ur po dnevi in po noči je premolila pred Najsvetejšim, pri tem pa je bila skromna in ponižna ter je ljubljena in čislana od vseh vsa vdana v voljo božjo zapustila ta svet.)
